

Målnummer:	4193-15	Avdelning:	
Avgörandedatum:	2016-05-18		
Rubrik:	Vid uppdelning av verksamheten i en koncern på två företag genom en serie korsvisa överlåtelser till underpris har respektive företag - direkt eller indirekt genom dotterföretag - erhållit full kompensation. Överlåtelsena har bedömts utgöra byten som inte medför utdelningsbeskattning av de fysiska personer som är ägare till företagen. Förhandsbesked angående inkomstskatt.		
Lagrum:	13 kap. 2 § och 4 §, 22 kap. 3 § och 7 § samt 23 kap. 2 §, 3 §, 9 § och 11 § inkomstskattelagen (1999:1229)		
Rättsfall:			

REFERAT

Bakgrund

Befintlig ägarstruktur och förutsättningar

Bröderna D.G. och B.G. äger 50 respektive 40 procent av aktierna i Länna Möbler AB (Länna) som är moderbolag i en koncern. Den återstående delen ägs av B.G:s son M.G.

Verksamheten i koncernen består av möbelhandel i Länna samt fastighetsförvaltning indirekt genom en underkoncern där Peboda Förvaltning AB (Förvaltning) är moderbolag. Länna äger 91 procent av aktierna i Förvaltning. Minoritetsandelen på nio procent ägs av en tredje broder, P.G. I underkoncernen finns vidare ett av Förvaltning helägt dotterbolag, Peboda AB, som i sin tur äger ett dotterbolag och en minoritetsandel i ett annat bolag.

I bolagsstrukturen ingår även ett fastighetsförvaltande kommanditbolag, Peboda KB. Andelarna i detta bolag innehas av Länna och Peboda AB med 35 procent vardera. Resterande 30 procent ägs till lika delar direkt av de tre bröderna. Peboda KB äger bl.a. fastigheterna Sågverket och Täckerråker som hyrs ut till Länna som använder dem i sin verksamhet.

Av lämnade förutsättningar framgår att aktier som ägs av B.G., D.G., M.G. och P.G. är kvalificerade andelar enligt 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) på grund av att respektive aktieägare eller närstående till dessa är verksam i betydande omfattning i koncernen.

Planerad omstrukturering och förutsättningar

D.G. och B.G. önskar dela upp verksamheten på så sätt att B.G. och M.G. ska äga och driva möbelhandeln samt därtill hörande fastigheter, Sågverket och Täckerråker, medan D.G. och P.G. ska äga den återstående delen av fastighetsförvaltningen. I detta syfte ska en serie transaktioner genomföras.

I ett första steg ska B.G. och M.G. samt D.G. överlåta sina aktier i Länna till nybildade aktiebolag (NYAB 1 respektive NYAB 2). B.G. och M.G. ska äga 80 respektive 20 procent i NYAB 1 och D.G. ska äga NYAB 2. Överlåtelsena till NYAB 1 och NYAB 2 sker för priser motsvarande aktiernas omkostnadsbelopp, eventuellt med tillägg för sparad utdelningsutrymme.

I ett andra steg överlåter NYAB 2 sina aktier i Länna till NYAB 1 och Länna överlåter därefter sitt innehav (91 procent) i Förvaltning till NYAB 2.

Genom det tredje och sista steget renodlas respektive verksamhetsgren. Länna överlåter sina andelar i Peboda KB (35 procent) till Förvaltning, varefter Peboda KB överlåter de två fastigheter som används i möbelhandeln till ett av Länna nybildat aktiebolag (NYAB 3).

Som förutsättning gäller att priset för varje enskild överlåtelse - sett för sig - kommer att väsentligt understiga den överlåtna tillgångens marknadsvärde. Avsikten är dock att ett slutresultat ska uppnås som är ekonomiskt likvärdigt, dvs. att förmögenhetsfördelningen mellan samtliga tre syskon inte ska förändras genom omstruktureringen.

Vidare gäller som förutsättning att skalbolagsbeskattning enligt 25 a kap. inkomstskattelagen inte kommer att aktualiseras, att de omfrågade bolagen är onoterade samt att samtliga andelar utgör kapitaltillgångar.

Skatterättsnämndens förhandsbesked

Genom ansökan om förhandsbesked önskade sökandena få klarlagt om de aktieöverlåtelser som utgör led i förfarandet kommer att medföra beskattning av de aktiebolag som direkt medverkar i överlåtelserna samt om B.G. och D.G. ska beskattas såsom för utdelning på aktierna i NYAB 1 respektive NYAB 2. Vidare ställs frågan om Peboda KB:s överlåtelser av fastigheterna medför beskattning av Förvaltning, Peboda AB och D.G.

För det fall D.G. beskattas såsom för utdelning har sökandena alternativt ställt frågan om det medför någon ändring om fastigheterna i stället skulle överlåtas till marknadspris samtidigt som motparten i gengäld skulle erhålla ett korresponderande värde vid prissättningen av en annan tillgång.

Skatterättsnämnden fann att överlåtelser av aktier i Förvaltning, aktier i Länna och andelar i Peboda KB varken medför beskattning av de överlåtande aktiebolagen eller utdelningsbeskattning av aktieägarna B.G. och D.G. När det gäller kommanditbolagets fastighetsöverlåtelser förklarade nämnden att Förvaltning och Peboda AB ska uttagsbeskattas samt att D.G. ska utdelningsbeskattas. Beträffande den alternativa frågan ansåg Skatterättsnämnden att svaret på frågorna inte förändras om fastighetsöverlåtelserna sker till marknadspris.

Yrkanden m.m.

Skatteverket yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Motparterna har inte några invändningar mot Skatteverkets yrkande.

Skälen för avgörandet

Vad målet gäller

Frågan i målet är om de samtidiga och korsvisa överlåtelser som ingår i det planerade förfarandet ska behandlas var för sig vid inkomstbeskattningen eller som byten.

Rättslig reglering

Tillämpliga bestämmelser finns i inkomstskattelagen.

I 13 kap. 2 § anges att för juridiska personer räknas inkomster och utgifter på grund av innehav av tillgångar och skulder eller i form av kapitalvinster och

kapitalförluster till inkomstslaget näringsverksamhet. Av 4 § framgår att detsamma gäller för inkomster och utgifter hos svenska handelsbolag. För delägare som är fysiska personer räknas handelsbolagets kapitalvinster och kapitalförluster på näringsfastigheter och näringsbostadsrätter dock inte till inkomstslaget näringsverksamhet utan till inkomstslaget kapital.

Enligt 15 kap. 1 § ska ersättningar för varor, tjänster och inventarier, avkastning av tillgångar, kapitalvinster samt alla andra inkomster i näringsverksamheten tas upp som intäkt. Inkomster i annat än pengar ska enligt huvudregeln i 61 kap. 2 § värderas till marknadsvärdet.

Med kapitalvinst i inkomstlagen kapital och näringsverksamhet avses bl.a. vinst vid avyttring av tillgångar respektive kapitaltillgångar (41 kap. 2 § och 25 kap. 3 §). Med avyttring av tillgångar avses försäljning, byte och liknande överlåtelse av tillgångar (44 kap. 3 §).

Av 24 kap. 13 och 14 §§ följer att en aktie som ägs av ett aktiebolag är en näringsbetingad andel om den är en kapitaltillgång och inte är marknadsnoterad. Enligt 25 a kap. 3 a § ska en andel i ett svenskt handelsbolag som ägs av ett aktiebolag behandlas som en näringsbetingad andel. Att kapitalvinst på grund av avyttring av en näringsbetingad andel inte ska tas upp - i annat fall än om reglerna om skalbolagsbeskattning i 9 § aktualiseras - framgår av 5 § samma kapitel.

I 22 kap. finns bestämmelser om uttag ur näringsverksamhet. De är bl.a. tillämpliga om den skattskyldige överlåter en tillgång utan ersättning eller mot ersättning som understiger marknadsvärdet utan att detta är affärsmässigt motiverat (3 §). Uttag av en tillgång ska behandlas som om den avyttras mot en ersättning som motsvarar marknadsvärdet (7 §).

I 23 kap. finns bestämmelser om underprisöverlåtelser. Med underprisöverlåtelse avses enligt 23 kap. 3 § överlåtelse av en tillgång utan ersättning eller mot ersättning som understiger marknadsvärdet utan att detta är affärsmässigt motiverat, om villkoren i 14-29 §§ är uppfyllda. Enligt 14 § ska överlåtaren och förvärvaren vara en fysisk person eller ett företag. Med företag avses enligt 4 § första stycket bl.a. svenskt aktiebolag, dock inte handelsbolag.

I 23 kap. 9 § anges att en underprisöverlåtelse inte ska medföra någon uttagsbeskattning enligt bestämmelserna i 22 kap. Om tillgången överlåts av ett företag ska överlåtelserna inte heller medföra att någon som direkt eller indirekt äger en andel i företaget ska ta upp skillnaden mellan marknadsvärdet och ersättningen som utdelning (11 §).

Enligt 23 kap. 2 § andra stycket gäller bestämmelserna i kapitlet inte om en kapitalvinst vid en avyttring är skattefri enligt bestämmelserna i 25 a kap. Bestämmelserna om underlåten utdelningsbeskattning i 11 § tillämpas dock när en näringsbetingad andel överlåts utan ersättning eller mot ersättning som understiger marknadsvärdet utan att detta är affärsmässigt motiverat om bl.a. förutsättningarna i 19 § om kvalificerade andelar är uppfyllda.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Det kan inledningsvis konstateras att P.G. som är aktieägare i Förvaltning och delägare i Peboda KB påverkas av omstruktureringen. Han är dock inte sökande i förhandsbeskedsärendet. Inte heller när det gäller eventuella beskattningskonsekvenser för B.G. på grund av hans direkta ägande i kommanditbolaget har det ställts någon fråga. Dessa förhållanden bör emellertid inte utgöra hinder för en prövning av ansökningen.

Vid sin prövning utgår Högsta förvaltningsdomstolen från att förfarandet, som innefattar en serie korsvisa transaktioner mellan aktiebolag, inte strider mot någon bestämmelse i aktiebolagslagen (2005:551).

Allmänt gäller att beskattning ska ske på grundval av rättshandlingars verkliga innebörd oavsett den beteckning avtalen åsatts. En sådan bedömning kan avse inte bara en enskild rättshandling utan också den sammantagna innebörden av flera rättshandlingar (jfr RÅ 1998 ref. 19, RÅ 2004 ref. 27 och RÅ 2010 ref. 51).

Högsta förvaltningsdomstolen har - som Skatterättsnämnden konstaterat - i tidigare avgöranden godtagit att samtidiga och korsvisa överlåtelser som ingått i ett förfarande avseende en bolagsuppdelning behandlats var för sig vid inkomstbeskattningen (RÅ 2006 ref. 74 och RÅ 2004 not. 197). Förfarandet i dessa fall bestod av överlåtelse av en verksamhet från ett aktiebolag till ett annat samt överlåtelse av aktier i det bolag som överlät verksamheten. Transaktionerna var beroende av varandra och skedde till underpris.

I nu aktuellt fall ska verksamheten i en koncern delas upp i två separata företagsgrupper genom samtidiga och korsvisa överlåtelser som är beroende av varandra. Syftet är, förutom att renodla verksamheterna, även att genom ömsesidiga värdeöverföringar vidmakthålla en viss förmögenhetsfördelning på ägarnivå. För att uppnå det ekonomiskt likvärdiga slutresultatet ska förfarandet inte bara omfatta tillgångar som direkt eller indirekt hör till aktiebolagen utan även viss förmögenhet som de tre bröderna indirekt äger genom Peboda KB, dvs. 30 procent av fastigheterna Sågverket och Täckerråker (jfr RÅ 2009 ref. 85 och HFD 2012 not. 74). Situationen här är således en annan än den som var föremål för prövning i de rättsfall som nämns i föregående stycke.

Mot bakgrund av det anförda finner Högsta förvaltningsdomstolen att de omfrågade överlåtelsorna utgör bytestransaktioner. Om något undantag från beskattning inte är tillämpligt ska vid beräkning av kapitalvinsten som intäkt tas upp vad som erhålls för den avyttrade tillgången, dvs. värdet av den tillbytta tillgången. Detta värde beräknas till marknadsvärdet vid bytestillfället (jfr RÅ 1991 ref. 98, RÅ 1990 not. 329 och RÅ 2002 ref. 101).

Av givna förutsättningar framgår att aktierna i Förvaltning och i Länna är näringsbetingade andelar samt att de företagsägda andelarna i Peboda KB ska behandlas som sådana. Kapitalvinster på grund av avyttring av dessa aktier och andelar ska därför inte medföra beskattning hos de överlåtande bolagen.

Förfarandets karaktär av byte under den givna förutsättningen att ett ekonomiskt likvärdigt slutresultat ska uppnås innebär att marknadsmässig ersättning erhålls för fastigheterna Sågverket och Täckerråker. Överlåtelsorna bör därför medföra att delägarna är skattskyldiga för kapitalvinst som kan uppkomma i kommandit-bolaget. Det förhållandet att viss del av ersättningen inte erhålls av kommanditbolaget utan av aktiebolag som är i intressegemenskap med detta bolag påverkar inte denna bedömning.

Fråga återstår om de transaktioner som ingår i förfarandet medför beskattning hos aktieägarna såsom för utdelning.

En förmögenhetsöverföring från ett aktiebolag till ett annat, som inte är affärsmässigt motiverad, innebär ett sådant förfogande över det överförda värdet att det behandlas som en utdelning till aktieägarna i det överförande bolaget (RÅ 2004 ref. 1). En sådan disposition ska föranleda utdelningsbeskattning av aktieägaren om det inte är fråga om en underprisöverlåtelse (23 kap. 2 och 11 §§ inkomstskattelagen).

I RÅ 2009 ref. 85 överfördes värden från ett aktiebolag till ett annat. Högsta förvaltningsdomstolen fann att ägaren till det överlåtande bolaget skulle utdelningsbeskattas på grund av att han kompenserats genom att från ägaren av det andra bolaget få förvärva fastighetsandelar till ett pris som understeg marknadsvärdet.

Om ett bolag vid en överlåtelse till ett annat bolag erhåller full kompensation

för den överlåtna tillgången är det inte fråga om en förmögenhetsöverföring som en aktieägare i det överlåtande bolaget kan anses förfoga över såsom utdelning. Detta bör gälla oavsett om kompensationen tillförs det överlåtande bolaget eller dess dotterbolag.

Högsta förvaltningsdomstolen har funnit att de nu aktuella överlåtelserna utgör byten som sker mot marknadsmässig ersättning. Av lämnade förutsättningar framgår att NYAB 1 och NYAB 2 samt Förvaltning - direkt eller indirekt genom dotterbolag - ska kompenseras fullt ut vid de transaktioner som genomförs mellan berörda bolag. Vid sådana förhållanden medför inte de överlåtelser som ingår i förfarandet någon förmögenhetsöverföring som kan behandlas som utdelning till de fysiska personer som är aktieägare i bolagen.

Mot bakgrund av det anförda ska varken överlåtelserna av andelar eller av fastigheter föranleda utdelningsbeskattning. Med denna utgång förfaller den alternativa frågan. Förhandsbeskedet ska ändras i enlighet med det anförda.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen ändrar Skatterättsnämndens förhandsbesked och förklarar att Peboda Förvaltning AB, Peboda AB och D.G. är skattskyldiga för kapitalvinst som kan uppkomma vid Peboda KB:s överlåtelse av fastigheter samt att D.G. inte ska beskattas som för utdelning på aktier i NYAB 2. Högsta förvaltningsdomstolen fastställer förhandsbeskedet i övrigt.

I avgörandet deltog justitieråden Almgren, Nord, Silfverberg, Askersjö och Baran. Föredragande var justitiesekreteraren Camilla Wernkvist.

Skatterättsnämnden (2015-06-24, André, ordförande, Bengtsson, Jönsson och Werkell):

Förhandsbesked

Frågorna 1, 2 och 3 a-b

Överlåtelserna av aktier i Förvaltning, aktier i Länna och andelar i Peboda KB medför inga beskattningseksekvenser.

Frågorna 4-5

Peboda KB:s fastighetsöverlåtelser till underpris medför att Förvaltning och Peboda AB ska uttagsbeskattas samt att D.G. ska utdelningsbeskattas.

Kompletterande fråga

Svaret på frågorna 1, 2 och 3 a-b förändras inte om fastighetsöverlåtelserna sker till marknadspris.

Motivering

Ägarna till Länna-koncernen har kommit överens om att upplösa det gemensamma ägandet genom att dela upp koncernen så att den av B.G. dominerade ägargrenen fortsättningsvis ensam ska driva möbelhandeln och D.G. fastighetsförvaltningen. Härigenom räknar de med att få en mer ändamålsenlig organisation av respektive verksamhetsgren.

Förfarandet inleds med att B.G:s ägargren förvärvar NYAB 1 och D.G:s NYAB 2. Här efter överlåter varje ägargren sina aktier i Länna till respektive nyförvärvade bolag. När uppdelningen är avslutad kommer dessa bolag att vara moderbolag i var sin koncern.

De följande transaktionerna görs inom bolagssektorn. Härigenom förs NYAB 2:s

aktier i Länna över till NYAB 1. I anslutning härtill överlåter Länna sina innehav i de bolag som direkt eller indirekt bedriver fastighetsförvaltning till NYAB 2-koncernen. Avslutningsvis ska fastigheterna Sågverket och Täckeråker överlåtas till ett bolag inom NYAB 1-koncernen.

Avsikten är att samtliga överlåtelser ska ske till underpris.

De frågor som ställs rör de transaktioner som sker inom bolagssektorn och gäller om överlåtelserna till underpris kan godtas och att uppdelningen därmed kan genomföras med stöd av bestämmelserna i 23 kap.

En sådan prövning förutsätter emellertid att ett beaktande av samtliga transaktioner ifråga inte leder till en annan slutsats.

I rättspraxis har Högsta förvaltningsdomstolen godtagit uppdelningar av gemensamt bedriven verksamhet i aktiebolag som skett till underpris vid samtidiga och korsvisa överlåtelser (se RÅ 2006 ref. 74 och RÅ 2004 not. 197).

Som Högsta förvaltningsdomstolen anmärkt i rättsfallet HFD 2014 ref. 54 har bedömningen i praxis blivit den motsatta då transaktionerna skulle ske samtidigt och vara beroende av varandra samt att syftet med transaktionerna var, förutom att uppnå ett visst organisatoriskt resultat, även att genom värdeöverföringar vidmakthålla en viss förmögenhetsfördelning (se RÅ 2009 ref. 85 och HFD 2012 not. 74).

Det nu aktuella fallet uppvisar stora likheter med RÅ 2009 ref. 85. En avgörande skillnad är emellertid att här ska ingen kompenserande värdeöverföring ske mellan ägarna som motiverar att transaktionerna ska bedömas i ett sammanhang.

Härav följer att en tillämpning i stället ska ske med ledning av de först redovisade rättsfallen. Det innebär att varje transaktion ska prövas för sig mot bestämmelserna i 23 kap.

Frågorna 1 och 3 a

Av förutsättningarna i ärendet följer att Lännas aktier i Förvaltning och NYAB 2:s aktier i Länna utgör näringsbetingade andelar. Även Lännas andelar i Peboda KB ska behandlas som näringsbetingade andelar.

För kapitalvinster avseende dessa aktier och andelar gäller den skattefrihet som anges i 25 a kap. 5 § (jfr också 3 a §).

Några beskattningskonsekvenser uppkommer därför inte för Länna vid överlåtelse av aktier i Förvaltning eller andelar i Peboda KB. Motsvarande gäller för NYAB 2:s överlåtelse av aktier i Länna.

Frågorna 2 och 3 b

Ansökan i denna del aktualiserar frågor om beskattning för ägarna till de bolag som ska överlåta näringsbetingade aktier och andelar till pris understigande marknadsvärdet, i detta fall B.G. och D.G.

Eftersom överlåtelserna sker till underpris följer av 23 kap. 2 och 11 §§ att B.G. och D.G. inte ska utdelningsbeskattas.

Frågorna 4 och 5

Dessa frågor gäller hur Peboda KB:s överlåtelser av fastigheterna Sågverket och Täckeråker ska bedömas, närmare bestämt om uttagsbeskattning aktualiseras till den del överlåtelserna belöper sig på andelsägarna Förvaltning och Peboda AB (fråga 4) och om utdelningsbeskattning ska ske av D.G. som indirekt ägare i bolagen (fråga 5).

Ett villkor för att en underprisöverlåtelse ska föreligga är enligt 23 kap. 14 § att överlåtaren och förvärvaren är en fysisk person eller ett företag.

Från att ursprungligen ha kunnat ingå i kretsen av överlåtare eller förvärvare i en underprisöverlåtelse enligt 23 kap. 14 § togs svenska handelsbolag bort genom lagstiftning 2008 (prop. 2008/09:37). Ändringen innebär att en eventuell uttagsbeskattning med anledning av Peboda KB:s överlåtelse av fastigheterna Sågverket och Täckerråker inte kan underlåtas med stöd av reglerna i 23 kap.

Sökandena anser emellertid att Peboda KB:s överlåtelser till underpris är affärsmässigt motiverad och att det därför inte föreligger något uttag i den mening som avses i 22 kap. 3 §.

Beträffande rekvisitet affärsmässigt motiverad anges i förarbetena att regeringen inte ansett det lämpligt att lagstifta om innebörden av detta begrepp utan att den frågan lämpar sig bättre att lösas i praxis (prop. 1999/2000:2 del 2 s. 298). Det framhålls också, efter Lagrådets påpekande om behov av klargöranden kring vad som ska gälla vid överlåtelser mellan företag som tillhör samma företagsgrupp, att avsikten har varit att bedömningen om en transaktion är affärsmässigt motiverad ska avse endast det överlåtande företaget.

Förarbetena ger vidare uttryck för att undantaget ska tillämpas snävt, t.ex. då ett lägre pris tas ut för att företaget önskar arbeta upp en affärsrelation till en viss köpare (prop. 1998/99:15 s. 166).

I praxis har bestämmelsen också tillämpats restriktivt (se HFD 2014 ref. 31 och där anmärkta rättsfall).

De skäl som motiverar en prissättning under marknadsvärdet vid överlåtelse av fastigheterna Sågverket och Täckerråker i detta fall är inte affärsmässiga sett ur Peboda KB:s perspektiv. Överlåtelserna är en del i den uppdelning av koncernen som delägarna till Länna ska göra och innehåller inte några sådana inslag av skapande eller vidmakthållande av affärsrelationer där ett pris under marknadsvärdet kan godtas. Överlåtelserna av fastigheterna Sågverket och Täckerråker till underpris måste därför anses som uttag och föranleder därmed uttagsbeskattning för de bolag som är delägare i Peboda KB, dvs. Förvaltning och Peboda AB.

Ett förfarande som innebär en förmögenhetsöverföring mellan bolag och som har sin grund i en transaktion som inte är affärsmässigt motiverad medför som regel också att utdelningsbeskattning aktualiseras (jfr RÅ 2004 ref. 1).

Att en uttagsbeskattning blir aktuell enligt det förfarande som beskrivs i fråga 4 är en direkt följd av att svenska handelsbolag inte längre kan vara del i en sådan underprisöverlåtelse som anges i 23 kap.

Enligt Skatterättsnämndens mening kan därmed utdelningsbeskattning av D.G., som ytterst äger Förvaltning och Peboda AB, inte underlåtas.

Kompletterande fråga

Enligt förutsättningarna för denna fråga ska överlåtelserna av fastigheterna Sågverket och Täckerråker till NYAB 1-koncernen ske till marknadsvärde. Vidare ska NYAB 1-koncernen kompenseras för det höjda priset genom att NYAB 2-koncernen förvärvar aktierna i Förvaltning och andelarna i Peboda KB till i motsvarande mån högre pris. De senare överlåtelserna ska dock även enligt detta alternativ ske till underpris.

Enligt Skatterättsnämnden saknas anledning att här göra någon annan bedömning än vad som gäller enligt svaren på frågorna 1, 2 och 3 a-b.

Ledamöterna Gäverth, Lundström och Pålsson var skiljaktiga och anförde med instämmande av föredragandena Rentrop och Gustafsson:

Systematiken vad gäller uttagsbeskattning och utdelningsbeskattning innebär att en förutsättning för att utdelningsbeskattning inte ska aktualiseras är att det verkligen är frågan om en sådan överlåtelse till underpris som avses i 23 kap.

Om ett villkor för en överlåtelse är att det samtidigt ska ske ett förvärv, också det för pris som understiger marknadsvärdet, finns det emellertid anledning att ifrågasätta om det inte egentligen är fråga om byten där vederlaget för den bortbytta egendomen utgörs av marknadsvärdet på den tillbytta (jfr RÅ 82 1:84).

Som framgår av majoritetens motivering är skiljelinjen mellan förfaranden där underprisöverlåtelser godtas och där transaktioner bedöms som byten inte enkel att dra (jfr också Melz i Skattenytt 2011 s. 22). I praxis har man i vissa fall godtagit underprisöverlåtelse vid samtidiga och korsvisa överlåtelser (se t.ex. RÅ 2006 ref. 74 och RÅ 2004 not. 197) men inte i andra (se t.ex. RÅ 2009 ref. 85 och HFD 2012 not. 74).

I det senaste avgörandet som gäller den nu aktuella bedömningen har Högsta förvaltningsdomstolen pekat på följande förutsättningar i de avgöranden där överlåtelser behandlas som byten (HFD 2014 ref. 54). Transaktionerna skulle ske samtidigt och vara beroende av varandra. Vidare var syftet med transaktionerna, förutom att uppnå ett visst organisatoriskt resultat, även att genom värdeöverföringar vidmakthålla en viss förmögenhetsfördelning.

Motsvarande förutsättningar föreligger i det nu aktuella fallet. Oaktat de skillnader i omständigheter som majoriteten lyft fram bör därför de omfrågade transaktionerna bedömas som byten. Någon grund för att underlåta en utdelningsbeskattning föreligger då inte.

Sökord: Underprisöverlåtelse; Utdelningsbeskattning

Litteratur:
